

ONAMENTUL
 an . 24 Cor.
 m. an . 12
 lună . 2
 de Duminecă
 27 4 Cor. — Pen-
 răsărită și America
 At 10 Cor.
 de zi pentru Ro-
 și strălătitate pe
 m 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
 și ADMINISTRAȚIA:
 Deák Ferenc-utca 20.
 —
 INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Manuscripte nu se ina-
 poiază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Cine provoacă?!

Din fericire, în cele mai multe părți
 din statul ungar trăiesc în masă
 în pace. Și, în tot cazul, mai puțin cu un-
 șterii. Și, în tot cazul, mai puțin cu un-
 șterii amestecați, așa că dacă popo-
 român ar fi fost în pace iar presa ma-
 ră și slujbașii de tot soiul nu i-ar în-
 a pe unguri, cele două neamuri — în-
 zem masa de jos — ar putea trăi în pace.
 uține comune li-se ciocnesc adică în-
 ele de toate zilele...
 începând însă dela Presburg și termi-
 la Orșova, pretutindeni pe unde se
 funcționari unguri ori vre-un jurnal
 iotic, aceștia nu fac de cât să dea
 ma, să sperie pe unguri cu primejdia
 slavă, daco-română ori pangermană. »Pa-
 ii« dela periferii ce păzesc acolo? Pri-
 dia! Iar dacă nu i, ei o inventează.
 ltfel își perd titlul și îndreptățirea de
 oza ca »apărători ai ideii de stat«, ca
 ernerici« izolați în »oceanul« valah ori
 ac...
 treaga noastră mizerie mai ales în ju-
 aceste perverse minciuni se învârt. Ce
 se tolerează funcționarilor unguri »ex-
 ? Iar când vre-un ministru vine în
 ament cu măsuri și proiecte de legi,
 mai ales pe naționalități le privesc,
 și rapoartele (iscodiri viclene!) acestor
 ționari se invocă drept argumente.
 presa din capitală, precum și cea din
 ile locuite numai de unguri, firește, se
 te obligată! să susțină pe »representan-

tanții« ideii și pe ministrul care »apără«
 țara și neamul, în public se face un curent
 favorabil oricărei tendențe șoviniste, iar de-
 spre naționalități oricare ungar ar fi în stare
 să jure că vor desmembrarea țării și peri-
 rea neamului unguresc.
 Așa se explică și dușmănia deputaților
 unguri împotriva deputaților naționaliști din
 Cameră... Deputații unguri se simt datori
 să reprezinte vederile obștei ungurești și
 sunt »corbi albi« cei cari au curajul să se
 ridice împotriva infamiei ca jumătate din
 populațiunea țării să fie considerată și tra-
 tată ca dușmană țării și națiunii ma-
 ghiare.
 Iar dacă este undeva vre-un centru de
 șovinisti intoleranți și presă năbădăioasă,
 apoi Aradului i-se cuvin laurii. Cele cinci
 ziare locale se întrec adică întru por-
 girea românilor și întru a inventa cele mai
 stupide minciuni pe socoteala noastră. Sin-
 gur »Aradi Közlöny« păstrează o măsură
 și obiectivitate. Organul kossuthist »Arad
 és Vidéke« a devenit d'o violență și neru-
 șinare care trebuie să geneze chiar pe un-
 guri. Se vede că stă rău în toate privințele
 și prin atitudinea asta selbatică speră să și
 îndrepteze situația.
 Nu dăm nici o importanță scriselor ace-
 stui ziar. Dovadă că de atâtea ori le-am
 ignorat și nici măcar notă n'am luat de
 scrisese sale. Cu atât mai puțin am polemi-
 zat cu el.
 În numărul de azi a întrecut însă orice
 măsură și ne simțim datori să fixăm câ-
 teva pasaje întru a dovedi ce se poate scrie

contra noastră fără ca procurorul să sede-
 ranjeze câtuși de puțin...
 Sub titlul »Până când să mai răbdăm«,
 numitul ziar scrie:
 »Temeritatea obraznică cu care agitatorii na-
 ționaliști — trăind din pâinea patriei și împărță-
 șindu-se din drepturile câștigate prin sângele și
 suferințele noastre — provoacă, ofensează și caută
 să zdrobească unitatea maghiară, devine din zi
 în zi mai intolerantă și mai revoltătoare. Ro-
 mânii de aici ne sunt însă niște dușmani mai
 perversi și mai ucigași (kejtánabb és gyilkos-
 sabb) chiar decât slovacii... nu poporul întreg, ci
 numai advocații, preoții și învățătorii lor. Nu este
 mijloc destul de josnic, pe care să nu-l folosea-
 scă pentru nimicirea statului ungar și a neamu-
 lui maghiar. El conspiră într-una cu Bucureștii
 și Viena; de ani de zile de acolo li-se și plătește
 solda, de acolo sunt subvenționate ziarele lor a-
 gitatoare, de acolo li-se dă sfat, și de acolo aș-
 teaptă comanda pentruca să înceapă revoluția pe
 față, preparată deja de multă vreme.
 Iar guvernul nostru privește și răbdă nepu-
 tincos și lasă mișelile acestor trădători de patrie
 și involuntar trebuie să ne gândim că influența
 dela Viena paralizează brațele acestui guvern,
 d'aceea nu îndrăznește să folosească față de ei
 măsuri de răzbunare, fără milă... Numai că mai
 lute ori mai târziu dinastia o să pățească și ea
 amar pentru această îngrozitoare (irtozas) po-
 litică cu două fețe...
 Și așa mai departe, patru coloane de in-
 sulte și calomnii mizerabile, precum și min-
 ciuni sfruntate despre starea noastră nu se
 poate mai bună și mai protejată de regimul
 liberal maghiar!...
 Nici de astădată nu o să ne apucăm să
 polemizăm cu numitul ziar.
 Trebuie să protestăm însă împotriva in-

FOIȚĂ ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

Din memoriile lui Napoleon.

— Studiu. —
 abia au trecut cincizeci de ani de când a
 ră generalul Gourgard (mort la 25 Iulie 1852),
 el dintre oamenii cari au rămas până la sfâr-
 șitul sfârșitului fideli marelui împărat. Napoleon
 slăns lacrimi amare, când sprijinit de umărul a
 te ofițeri și-a luat adio, la Esslingen, dela ma-
 ehlul Lannes, rănit de moarte în bătălie, iar ziua
 rioasă dela Bautzen (în primăvara anului 1813)
 pset pentru Napoleon o zi de chin, o zi mai
 eroasă ca multe altele în cari a pierdut vre o
 ulie, fiindcă credinciosul Duroc a rămas mort
 câmpul de luptă.
 Despre acești doi mari generali ai săi împăra-
 zicea mai târziu că el desigur i-ar fi rămas
 și credincioși și în cele mai grele zile. Și în-
 devăr ce mângâiere ar fi fost pentru Napoleon,
 id față de Ingratul Ney, pe care l-a iubit mult,
 care l-a făcut prinț de Moscova și l-a numit
 avul bravilor«, ar fi găsit înimi nobile ca:
 nnes și Duroc. Totuși l-a fost dat marelui îm-
 rat să găsească oameni, cari să-i rămână fideli
 în zilele triste ale decadentei imperiului și în
 ele și mai triste ale sfârșitului... A fost impos-
 ible ca un geniu atât de mare, o personalitate
 de puternică, atrăgătoare, cum era Napoleon,
 nu fi fascinat pe mulți din apropierea lui în
 sură de a-l adora și iubi chiar când steaua
 strălucitoare a »empire«-ului începă să se în-
 cece.

Când Napoleon și-a luat adio, în 1814, în curtea
 palatului dela Fontainebleau, dela garda sa, nu a
 fost un singur om care să nu fi plâns, cum a
 plâns chiar împăratul. Iar generalii și ofițerii lui
 cei mai fideli nu au lăsat niciodată în serviciul
 Bourbonilor. Culmea credinței însă e ceace au
 făcut doi dintre generalii lui: Gourgard și Mont-
 holon, cari au mers cu Napoleon departe pe in-
 sula pustie, părăsind patria și plăcerile ei: pe
 Sant-Elena.
 Cel mai iubit și iubitor dintre credincioșii a-
 mici a lui Napoleon a fost Gourgard. În 1811
 el deveni ofițer de ordonanță a împăratului și de
 atunci nu l-a mai părăsit nici odată. În bătălia dela
 Brienne, la 29 Ianuarie 1814, Gourgard mântui
 viața lui Napoleon, aproape cu prețul propriei
 vieți, ferindu-l de lancea unui căzac. Tînărul ofi-
 țer de ordonanță și-a petrecut săpânul în toate
 campaniile și toate călătoriile, își avea locuința
 și masa la palat și avea permisiunea de a intra
 în ori care moment în cabinetul lui Napoleon,
 un favor cu care pe timpul acela numai slugur
 el s'a putut mândri.
 Napoleon iubea mult pe Gourgard, îl numea
 răsfățându-l »Gorgo Gorgoto« al său și odată,
 pe St. Elena a zis despre el: »Gourgard era cel
 mai distins ofițer de ordonanță al meu, el e
 opera mea, el e copilul meu«, iar simpatia acea-
 sta pare a fi fost cât se poate de meritată. Căci
 Gourgard adora și iubea într-atât pe împăratul
 său, încât era jalus de iubirea lui »ca de iubirea
 amantel«, iar însuși Napoleon spunea: »Gour-
 gard e jalus pe mine, e îndrăgostit de mine.«
 Un fapt ridică și mai mult pe Gourgard în
 ochii lui Napoleon: sinceritatea oarbă și iubirea

de adevăr infimă, calități sufletești cari formau
 principalul timbru al caracterului lui Gourgard.
 Împăratul s'a adresat odată către el așa: »Dta
 Gourgard, dta care spui totdeauna adevărul«, iar
 guvernatorul insulei St. Elena, Sir Hudson Lowe
 zice: Generalul Gourgard obișnuiește să spună
 ceace gândește mai liber și sincer, decât ori
 care dintre oamenii cari formează escorta »gene-
 ralului Bonaparte«.
 Memoriile pe cari le-a scris generalul Gour-
 gard în timpul cât a stat pe insula St. Elena,
 sunt luând în considerare admirabilele calități a
 generalului, mai ales iubirea lui de dreptate, ab-
 solut verosimile. Și nici nu putem crede că alt-
 cineva dintre cei cari au scris memoriile lui Na-
 poleon, fie după dictatul său propriu, fie liber, să
 fi redat așa fidel cugetele lui Napoleon, ființa și
 caracterul lui, ca Gourgard.
 Aceste memori ale lui Napoleon, scrise de
 Gourgard — căci însuși împăratul nu și a scris
 memoriile, ci a dictat aitora — au fost pen-
 tru întâia oară publicate de familia lui, în
 1898, și au apărut în ediția lui Ernest Flammar-
 ion, în Paris. Credem că aducem publicului ro-
 mânesc, care ar trebui să citească în măsură cu
 mult mai mare tot ce privește viața marelui Na-
 poleon, cea mai strălucitoare figură a istoriei și
 cel mai puternic tip al gîntii latine, un plăcut
 serviciu publicând câteva fragmente din memo-
 riile scrise de simpaticul Gourgard.
 Napoleon despre religie.
 Napoleon: Spune că i aderent alui Spinoza.
 Continuă apoi: »Nu cred într'un Dumnezeu care

[Handwritten signatures and scribbles at the bottom of the page.]

sultelor și calomniilor ce aruncă în general asupra poporului român și în special asupra preoțimei, a învățătorilor și advocaților români. Pentru că dacă se și află ici-colo câte un avocat care n'are față de popor considerație mai multă decât unul — străin, nu se poate tăgădui, că din sânul acestei corporațiuni avem numeroși apărători cinstiți ai poporului și reprezentanți demni în parlament. Tot așa, păcatele unuia ori al-tuia dintre slugitorii altarului nu ne poate opri să nu avem cea mai adâncă venerație față de preoțimea română, apărătoare de veacuri a bisericii și neamului românesc și să nu protestăm în contra inculficabilei insulte ce presa maghiară aruncă asupra acestei corporațiuni cucernice...

Cât îi privește pe învățătorii noștri, cine nu știe, că ei sunt cei mai oropsiți și cei mai munciți, că începând cu inspectorul regeșc și terminând cu cel mai imbecil notar, fiecare se crede în drept să-i controleze și să-i denunțe!... Li vom apăra însă întotdeauna împotriva tuturor beciznicilor cari îi amărăște în apostolatul lor.

De încheiere întrebăm procuratura regească:

Cum se face, că presa maghiară are licență să agite în contra noastră în cel mai temerar și mai scârbos chip? Cui crede a slugi regimul justițiar când se tolerează totul acesta destrăbălat în presa maghiară?

Nouă ni-se intentează proces pentru cel mai inofensiv articol. Presiei maghiare i-se iartă orice?

Sunt oare două justiții în țara aceasta?

Spre criză. Față cu aserțiunile presei maghiare, că ministrul *Wekerle* și camarazii săi, n'a luat asupra-și nici un obligământ în chestiunea soldei, »Die Zeit« vine cu următoarele destăinuri senzaționale, de a căror veracitate nu ne îndoiim cunoscând sorginta informațiilor acestui ziar:

»*Wekerle* — scrie »Die Zeit« — s'a obligat, că va face să fie votată urcarea soldei și în delegațiunea ungară, dacă i se va permite să con-

tereze cu șeful oșebitelor partide asupra concesiilor militare și dacă i-se va permite să comunice șefilor de partide, că pertractările asupra concesiilor vor începe deja în vară. *Wekerle* a primit Imputernicirea necesară, după ce și coroana s'a arătat învoită. Pe baza acestor învoiri *Aerenthal* și *Schönaich* cari au primit și ei încuviințarea domnitorului, au făcut cunoscutele enunțțiuni în delegațiunea din Ianuarie. Dar până și textul acestor declarațiuni i-s'a comunicat premierului ungar. *Wekerle*, atunci, și-a fost dat învoirea deplină și pentru text«.

Tot astfel face istoricul chestiunii și semioficioasa lui *Aerenthal* »Wiener Allg. Zeitung«.

Nu înțelegem zorul ce și-l dă *Wekerle* în desmintirea tuturor destăinuirilor din Viena. La urma urmelor va fi nevoit să recunoască totul și să răspundă înaintea coaliției și a țarei. Atunci însă va ieși cu iul din sac. E aproape de mintea și celui mai naiv politician că *Wekerle* obligament de orice natură numai având consentimentul cabinetului său a putut să ia asupra-și. Dar toată svârcolirea e iarăș pentru salvarea aparențelor, — pentru îmbătarea cu apă rece a opiniei »patriotice«.

Simburele crizei e tocmai poziția asta dilematică a guvernului.

E momentul suprem ca *Wekerle* să plece la Viena și să-și limpezească situația. E verosimil ca delegațiunile să fie convocate în Maiu, când apoi chestiunea soldei va trebui necondiționat să-și găsească și din parte ungară o rezolvire dacă nu definitivă, cel puțin principiară.

Aniversarea nașterii Regelui României.

Cu ocazia aniversării M. Sale Regelui României s'a oficiat ieri la orele 11 dim. un Te Deum la Mitropolie.

Serviciul divin a fost oficiat de către I. P. S. Sa Mitropolitul-Primat înconjurat de clerul sf. Mitropolii.

La ceremonie au azistat: D-nii miniștri D. Sturdza, I. Brătianu, A. Carp, general Averescu, T. Stelian, V. G. Morțun, d-nii

răzbună și răsplătește, fiindcă văd că oamenii cinstiți sunt mereu bătuți de soarte, iar cei răi favorizați de noroc. Vei vedea că Talleyrand va muri, în pat, moarte liniștită! Văd că porcul, câinele au și ei stomac și mânăncă și mi spun: dacă eu am suflet, trebuie să aibă și animalele acestea. Arată unul om sălbatic un ciasornic: el va crede că obiectul acesta are suflet.

Gourgand: Dar, sire, chiar ciasornicul acesta dovedește că există un Dumnezeu. Căci și pentru că există un ciasornic, trebuie să fi existat un ciasornicar. Din nimic nu se poate face decât nimic.

Napoleon: Omul știe să cugete fiindcă făptura lui e mai completă decât cea a unui pește. Dacă nu mistuiesc bine, atunci mă gândesc într'alt mod decât când sunt sănătos. Totul e numai materie. De altfel dacă aș fi crezut cândva într'un Dumnezeu, care răzbună și pedepsește, aș fi avut teamă în bătălii.

Gourgand: O sire, chiar dimpotrivă: pe mine credința aceasta m'ar face curajos! Neantul înspăimântă pe om, Ideia dumnezeirii îl inspiră încredere și-i dă mângâiere. Și totdeauna, fanaticii, cari credeau că vor putea ajunge în — cer, au fost cei mai viteji oameni. Fără religione, sire, nu ar mai exista societatea. Dacă ați putea să aveți

câștig din moartea mamei dvoastră, ați putea-o oare ucide? Ce v'ar reținea dela aceasta?

Napoleon: Uită de exemplu la câini: nici ei nu-și mânăncă mama. Dacă nu aș fi trăit lângă mama și nu aș fi văzut-o niciodată, aș omorâ-o la caz tocmai ca pe oricare femeie. Iar dacă zic că religia-l de prisos, n'am zis încă și nici nu volesc să zic că nu-i nevoie de morală.

Gourgand: Dar Sire, dacă nu este religione, ce împiedică crimele în secret?

Napoleon: Ași! Legile le împiedică! Legile silăște pe oameni să se facă cinstiți. Morala e pentru clasele cari le înțeleg, iar în general răul îl împiedică legea. Ce mă împiedică să iau de nevastă pe soru-mea? Morala! Dar pe o insulă puse?

Gourgand: Sire, uite: toate religiunile au aceeași morală. De aceea cred că morală-i un dar dela Dumnezeu. Rugăciunile catolicului, a protestantului sau al mohamedanului li sunt lui Dumnezeu deopotrivă de plăcute. Altcum ar putea spune cineva că trebuie să ne rugăm lui Dumnezeu într'o anumită limbă. Tămăia ajunge însă totdeauna până la el.

Napoleon: Ași! monsieur Gourgand. Ha, ha, dă crezi deci că există o ființă spirituală, care conduce mersul planetelor — deși aceasta-i nu-

I. Kalinderu, M. Ferechide, P. S. Aur, Al. Costinescu, Emanoil Costinescu, C. directorul poștei, Emil Petrescu, Ceză, ajutor de primar, G. G. Assan, G. Procopie Dumitrescu, Ciru Economu, pescu Cudalbu, Grigore Ștefănescu, E. Antonescu, Trăsnea Greceanu, N. Fil Murgulescu, directorul cancelariei Sena R. Catargi, I. Panaitescu, R. Voinescu, neralii: Coandă, Boteanu, Gheorghiu, scu, Minei, dr. Demonstene, Colonelii padat, Ionescu, Costinescu, Solacolo, Demetrescu, Gărdescu, Găiseanu, etc.

Casele militare regală și princiară au reprezentate prin d-nii general Mavroc și Robescu, însoțiți de domnii coloneli țoski, Greceanu și comandantii Magd. Torocceanu și Berindei.

O companie din batalionul de vânt nr. 2 a dat onorurile militare și a de înaintea ministrului de războiu.

Cu ocazia acestei aniversări Augustul veran a primit călduroase felicitări din parturilor Suveranilor și a Șefilor de State Europa.

D. D. Sturdza președintele consiliului dus la Palat la orele 11 și jumătate prezentat Suveranului felicitări din part consiliului de miniștri.

Orașul a fost pavoazat.

La catedrala catolică Sf. Iosef s'a of de asemenea un te Deum cu ocazia ad aniversării.

Casa regală a fost reprezentată prin Lt. Baranga, aghiutant regal.

Berlin. Cu ocaziunea aniversării nastei M. Sale Regelui Carol, a avut loc un d oficial la legațiunea română. Se aflau zenți secretarul de Stat Schoen, reprezentanții ministrului de războiu, ai regimului de artilerie al gardei, al cărui șef Regele, ai regimentului al II-lea de drag al gardei, ofițerii români aflați la B. membrii coloniei române. Ministrul B. man a ridicat un toast pentru Impă. Wilhelm și pentru Regele Carol.

mai o însușire a materiei — și care modifică răurează și judecă și acțiunile oamenilor?

Gourgand: Sire, cred în Dumnezeu și a nefericit să fiu ateist.

Napoleon: Bah! Uită la Monge și Lapl Vanitatea vanităților!

17 Decembrie 181

Am ales și dau publicului numai părțile interesante, cari privesc religionea lui Napoleon fără a ține seama de ordinea cronologică. ce zice de exemplu Napoleon la 16 Sept. 18

Cine orice ar zice: totul nu-i decât materie mai bine sau mai rău organizată. La vânăto când despicau înaintea mea un cerb, pute vede că acesta are același interior ca omul. Fiindcă omul nu-l decât o ființă mai per decât câinele sau arborele și trăiește mai decât ființele acestea. Planta e primul ochlu lanțul al cărui sfârșit îl formează omul. Știu că ceace zic e contrar religionei, dar trebuie mărturisesc: suntem cu totul materie. Omul făcut printr'o căldură anumită a atmosferei. O e tinăr, pământul e bătrân. Omenimea nu ex decât de șase sau șapte mii de ani, iar p mii de ani omul va fi de tot altcum decât e ac Științele vor fi făcând atunci un progres atât mare, încât poate va fi inventat și mijocul d

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás

măstru de monu-
mente și pietre de
— cimitir. —

Fabricație proprie din marmoră, granit, seynt, la brador etc., din pietre de mormânt magazina se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Cancelaria și
magazinel central: **Kolozsvár, Dézsma-U. nr. 21.** Telefon 662.

Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpatak.

TRISKA J.

Pianine — Cimbale — Piane
Harmonice

În prețul de fabrică se pot
căpăta și plătit în rate.

● Se închiriază instrumente. ●

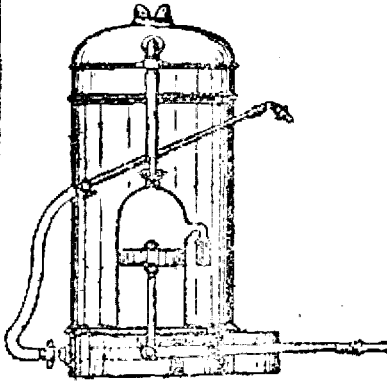
Acordarea sau repararea în
loc sau în provincie o săvâr-
șește prompt.

Cel mai mare magazin
de piane în Ardeal **TRISKA J.**

KOLOZSVAR
Sétatér-u. 10. (Casa propr.)

Nou! INDUSTRIE MAGHIARĂ! **Nou!**

Succesul universal al unei
inventatiuni - maghiare!

Descoperrea lui LUGOSI FERENCZ.

A cutreierat deja lumea întreagă și
o folosesc cei mai renumiți propri-
etari de vii

Stropitoarea de vii

fiindcă e cea mai bună,
cea mai perfectă din timpul

prezent și se economisește mult timp și materie, nu
se strică, garanție pe 5 ani. Singurul fabricant:

Lugosi Ferencz în Czegléd.

Negustorilor prețuri reduce.

Nou! Catalog de prețuri gratuit și porto franco. **Nou!**

Comenzile din provincie să efectuiază prompt și exact.

Comande din provincie să efectuiază prompt și exact.

Prețuri moderate!

Atențiunea onor. public!

FUMERIE

FRANCEZĂ ȘI ENGLEZĂ

Creme pentru față, creme și pudre pentru
mâni, creme pentru față, ape de colonia,
ape de parfumuri, ape de gură, paste,
prafuri pentru dinți precum și
tot felul de articole casnice în calitățile
cele mai bune și cu prețurile cele
mai moderate, se găsesc la:

Noua Crougerie

= Nestor Hanzu =

ARAD

strada Weitzerános Nrul 2.
(Palatul Jucilor).

Firmă românească!!

Adresa noastră scrisori:
„VÖRÖSKERESZT” BIAERIA ARAD.

Numai e emigrare!

pentru că și la noi poate câștiga ca'n Ame-
rica, dacă se ocupă cu industria noastră
de casă.

Dă lămuriri prima întreprindere din Un-
garia de Sud de mașină de împletit în casă.

Kötögép vállalat, Szeged,

strada Iskola nr. 18.

Ciasornice de turn

construcția cea mai
noauă și mai bună

pen-
tru **biserici și școli.**

Se primesc și reparațiile
lor pe lângă garanție și
prețurile cele mai ieftine.

Budgetul pentru construcție de cia-
sornice noi se trimite gratuit.

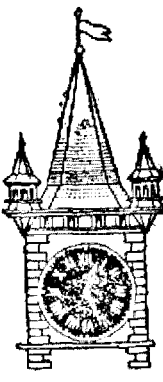
● Rapoartele stau la dispoziție. ●

Cu stimă:

ADOLF HEMPER

ciasornicar.

Sibiu, Heltaurergasse nr. 2.

Recomandat de ministerul de culte și instrucți
— Multe recunoștințe —

ZWÖRNER B.

PREPARATORUL DE ÎMPAIAT ANIMALE

KOLOZSVAR, Rozsa-u. 7 sz.

Animalele să se trimită cât se poate
de proaspete și nebelite. Trebuie
indicat în ce formă să se întâmpile
prepararea; mamiferelor mai mari
să li-se scoată intestinele. — Pen-
tru împachetare socotesc numai chei-

— — tuiele mele. — —

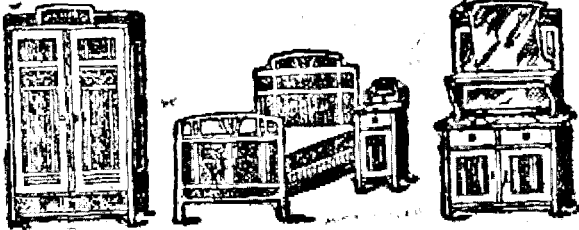
Preparație îngrijită, artistică, în formă

— naturală, lucru trainic, prețuri

— — moderate! — —

* * *

Avem onoare a aduce la cunoștință on.
public că ne-am lărgit atelierul propriu de
tapiserie, măsar, sculptură și de mobile,
unde putem satisface și reparările cele mai
delicate. Prețurile noastre sunt foarte solide.
Lucrul nostru solid și serviciul prompt a fost
recunoscut din mai multe părți. Funcționa-
rilor de stat și oficerilor le facem prețuri
de favor.

Pelleyné și Schmidt.

Oradea-mare, strada Teleky nr. 24.

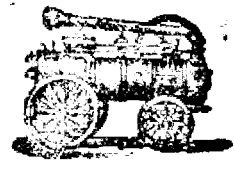
Szabados Mihály

MEȘTER DE CAZANE

Szeged, strada Pille nr. 25.

Întreprindere atât în loc cât și în pro-
vincie tot felul de reparări de cazane,
mașini și locomobile la moare de
aburi și fabricii de șpirit. Aceste le
efectuește cu prețuri favorabile și pe
lângă garanție.

La chemare prin
scris, vin în per-
soană ori și unde.

Instiintez pe on. public că mi-am mutat m
celăria pe Szabadság-tér în edific
teatrului vechiu unde, vind carne proaspătă
porc cu 68 cr. Untură curată cu 68 cr., slăni
cu 68 cr., șunca afumată cu 90 cr. Insaite 80
cotlete 90, coaste 72, picioarele cu 60, mațele
cele mai favorabile prețuri de zi. Mațe și săr
de uscat de casă, varză acră, napi crastaveți
pipărci se pot căpăta în măcelăria lui Gar
Károly, în Arad pe Szabadság-tér.

PUBLICAȚIUNE.

Institutul de credit și economii «Chiorana», în adunarea generală extraordinară ținută la 17 August 1907 a decis cu unanimitate urcarea capitalului social dela 100.000 cor. la suma de 200.000 cor. prin o emisiune nouă de 1000 acții în valoare nominală de câte 100 cor.

Intru realizarea acestui concluz, pe bază autorizării primite dela adunarea generală, prin aceasta ne luăm voie a le oferi On. acționari ai institutului nostru pentru cumpărare 1000 acții nouă pe lângă condițiunile următoare:

1. Fiecare acționar vechiu al institutului are drept să opteze și să subscrie din emisiunea nouă, cu prețul nominal de 100 coroane și 3 cor. spese, atâtea acții câte posedă transcrise pe numele său din emisiunea primă.

2. Terminul de optare și subscriere pentru acționarii vechi, se fixează **până în 1 Maiu 1908** cu aceea, ca toți acționarii vechi deodată cu declarațiunea de subscriere, sub urmările pierderii dreptului de obținere, sunt datori să depună la institut, până în 1 Maiu 1908, toate acțiile lor vechi fără ștampă de cuponi, pentru care optează la subscriere și să plătească la casa institutului dela fiecare acție subscrisă din emisiunea nouă 10 cor. ca prima rată din prețul acțiilor emise și 3 cor. spese.

Acționarii vechi, cari nu au participat la subscriere până la terminul de 1-a Maiu 1908, își pierd dreptul de prioritate și favorul de a subscrie acții din această emisiune cu prețul nominal de 100 cor. și 3 cor. spese.

Acțiunile depuse la institut pentru optare se ștampilează cu nota de opțiune și se restituiesc imediat acționarilor, dimpreună cu un titlu provizor de acții, în care se induce plățirea ratei prime și a tuturor ratelor următoare.

3. Prețul de emisiune a acțiilor, conform dispoziției §-lui 6 din statute se plătește în zece rate și anume:

a) prima rată, dimpreună cu spesele de 3 cor. conform punctului 2 al acestei publicațiuni, este a se plăti deodată cu optarea cel mult până în 1 Maiu 1908.

b) a doua rată 10% până în 1 Iulie 1908.

c) a traia rată 10% până în 1 Septem. 1908.

d) a patra rată 10% până în 1 Noemv. 1908.

e) a cincea rată 10% până în 1 Ianuarie 1909.

f) a șasa rată 10% până în 1 Martie 1909.

g) a șaptea rată 10% până în 1 Maiu 1909.

h) a opta rată 10% până în 1 Iulie 1909.

i) a noua rată 10% până în 1 Septemv. 1909.

j) a zecea rată 10% până în 1 Novem. 1909.

Fiecare acționar are însă drept să plătească mai multe rate, sau toate ratele înainte de termin.

În lipsa de plată a ratelor la termenele fixate să aplică dispozițiile §-ului 11 din statute, în senzul cărora acția neplătită se anulează și în locul aceleia să emite un nou titlu de acție, arăratele plățite cad în favorul fondului de rezervă.

4. Acțiunile nouă, după plățirea tuturor ratelor, vor participa la toate beneficiile și se vor bucura de toate drepturile, posed acționarii vechi, dar la dividendă participă numai cu ceputul dela 1 Ianuarie 1910

Se face excepțiune pentru acțiunile, cari se vor plăti total, până la finea anului 1908 fiindcă acele vor participa și la dividendă, care se va statorî prin adunarea generală pe anul de gestiune 1909.

Dela plățirea ratelor până în 31 Decembre 1909 acționarii primesc după ratele plățite 5% interese, iară după ratele restate plătesc 8% interese de întârziere.

Eliberarea acțiilor nouă va urmări numai după plățirea prețului întreg a aceloră.

5. Acțiunile neoptate și nesubscrise de acționarii vechi, până la terminul de 1 Maiu 1908, începând dela acest termin până la 1-a Iunie 1908., se vând cu prețul de 120 coroane pentru una acție și 3 coroane spese.

Direcțiunea începând dela 1-a Maiu 1908., primește pentru aceste acții însinuarea de subscriere atât din partea acționarilor vechi, cât și din a altora.

Deodată cu aceste însinuări de subscriere sunt a se trimite la adresa institutului și câte 12 coroane dela fiecare acție, ca prima rată din prețul aceleia. Subscrierile de acții se vor lua în conziderare în miera precum a sosit acele la institut în preună cu rata primă de 12 coroane de acție și 3 coroane spese.

Ratele următoare, din prețul acestor acții, sunt de a se răspunde dela fiecare acție în termeni următori:

a) rata a doua de 12 cor. este a se plăti până în 1-a Aug. 1908.

b) rata a treia de 12 cor. este a se plăti până la 1-a Oct. 1908.

c) rata a patra de 12 cor. este a se plăti până la 1-a Dec. 1908.

d) rata a cincea de 12 cor. este a se plăti până la 1-a Febr. 1909.

e) rata a șasa de 12 cor. este a se plăti până la 1-a April 1909.

f) rata a șaptea de 12 cor. este a se plăti până în 1-a Iunie 1909.

g) rata a opta de 12 cor. este a se plăti până în 1-a Aug. 1909.

h) rata a noua de 12 cor. este a se plăti până în 1-a Oct. 1909.

i) rata a zecea de 12 cor. este a se plăti până în 1-a Dec. 1909.

Dispozițiile din punctele 3 și 4-a acestei publicațiuni se vor aplica și față de acești acționari noi.

Dat în Șomcuta-mare, 11 Februarie 1908.

Direcțiunea institutului de credit și economii
„CHIORANA“.

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde ați cetit aceste anunțuri.

Au sosit noutăți de primăvară!

Întorcându-mă din călătoria mea pentru târgueli, aduc la cunoștința onoratului public, că

mi-am asortat din nou prăvălia mea de mode pentru dame și domni.

Stofe negre și colorate pentru costume, de lăinuri frumoase franceze, zefire englezești pentru bluze, cretoane, voiluri, stofe pentru haine de case și negligouri, toiluri colorate, picheturi. Mare asortiment în mătăsuri pentru rochii și bluze. Mai departe dantele, aplicații și șireturi de garnitură, panglici șine, cordoane de mătăasă și de elastic. Pânză de bumbac și de ață. Albituri pentru dame și bărbați, ștergere, garnituri de cafea și de damast. Covoare, perdele, coverturi de pat și de masă stofe de mobilă și mai multe articoli care nu se pot înșira aici.

Ciorapi lucrați de robi pentru dame, bărbați și copii.

Cu toată stima:

George Jancovici,
Arad, Strada Forray 2.

Principiu: folos puțin și mare circulație.

cancelaria notarială a subscrisului se
tă

UN TINAR

să fie în stare a conduce și cancelaria
ur din 1 Maiu a. c.
preferiți sunt cei diplomați.
sub următoarele condițiuni: vipt, 50 cor.
hr lunar și din venitele private 20%.
cium (Alba Inf). **Stefan Paul, notar.**

Prăvălie de export „Mercur“

Cea mai bună și mai tare coasă
din lume e totuși celebră

Coasa „TRANSVAL“

și numai aceea e veritabilă pe
care e marca celor trei condu-
cători ai Burilor.

Să nu neglijeze nimeni dar să
o comande această coasă dela
singurul neguțator

Grauer Mihály

Mercur Kivittel Áruház — Kőbánya
Óhegy utca 9 sz.

Prețurile acestor coase celebre
sunt:

De 8 pumni . . .	1 fl. 15 cr.
De 8 1/2 ” . . .	1 ” 40 ”
De 11 ” . . .	1 ” 60 ”
De 12 ” . . .	1 ” 80 ”

După fiecare 10 bucăți se dă
una rabat la 20, de bucăți 2 coase
gratuit și două tablouri frumoase
de război, deja la 5 bucăți plă-
tesc eu porto.

Prăvălie românească.

Gabor Bereș

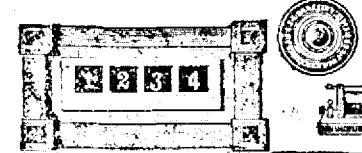
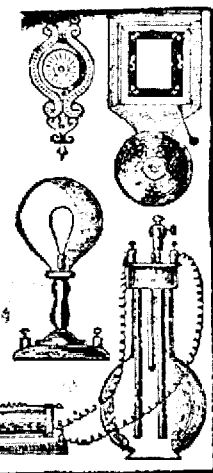
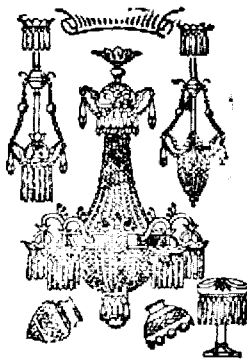
GLUJ, (Kolozsvar) Kossuth Lajos u. 7. Telefon 654.

Montarede iluminat cu
electricitate, montare
de telefon, sonerii elec-
trice, parafulgere.

Magazin stabil :

lămpi în formă
de lustru, și de
brațe de pereți

precum și tot felul
de obiecte pentru
electricitate
Reparaturile le să-
vârșesc pe lângă ga-
ranție așa în loc, ca
în provincie.

Dipl. de onoare
Lovrin 1902.

SZUBOTHA SÁNDOR

Medalia de aur
Timișoara 1891.

pregătitor de odăjdii și adjuturi bisericesti.

Intameiat la 1883 Telefon pentru comit. și oraș 498.
Croitorul teolog. episcopești din Cenad, liferantul
Excel. Sale episcop Dessewffy din Cenad.

TIMIȘOARA-CETATE

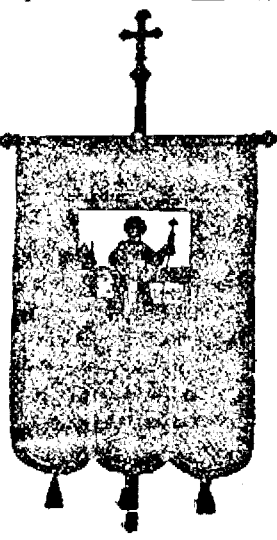
în colțul străzii Lonovics și Jenő főherceg vis-à-vis
de hotelul «Hungaria».

Recomandă magazinul său bogat în atențiunea
binevoitoare atât a preoțimei cât și a acelor, cari
voesc să cumpere pentru biserici capele, sau socie-
tăți de înmormântare

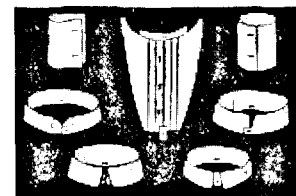
odăjdii, steagari, cruci
statue sau altfel de adjusturi bi-
sericești

tot astfel marele său asortiment pentru materiale
necesare la formarea adjustărilor bisericesti.

Pentru liferările mele lau răspunderea
Servesc bucuros cu catalog ilustrat.

Spălătorie chemică, vâpsitorie, apre-
tură de perdele, curățitorie de albituri.

Cazilia Ottawa

WIEN

XVIII Martinsstr.

Nrul 12.

Se recomandă pentru a i-se dă haine și
albituri spre a le curăți cât se poate mai bine.

Rugăm a observa firma!

Cumpăr

cu prețul cel mai ridicat și vând dela domni
haine bărbăteșii folosite, blăni de călătorie, mo-
bile folosite, casse „Wertheim“, dulap de gheață,
unelte de călărit, hamuri, puști și fere vechi,
precum și metaluri ori cât de mari și mici.

Tot aci se poate găsi dela licitație luate, 500
bucăți de stofă fină pentru haine cu 5 și 6 fiorini
pentru un costum.

Localul prăvăliei mele din Maiu este strada
Asztalos Sándor (casa Grabner). Prăvălia de
mobile se află pe Árpád-tér nr. 5 în colț (în
casa bisericei izraelite)

După dorință merg și acasă și în provincie
chemat print'o carte poștala.

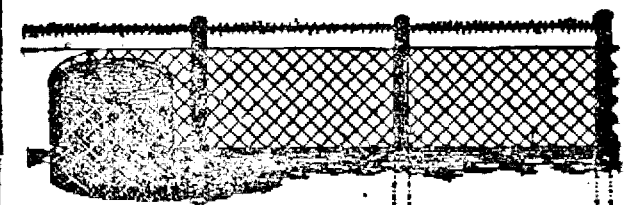
Cu toată stima **IULIU HERZFELD.**

Sontaș Marton

fabrică de somiere de sârmă, zițuri pentru
trásuri și de site

Kassa. Str. Szerecsen Nr. 1.

Fac tot felul de grilage de sârmă, dela cele
mai simple până la cele mai împodobite. Fac
rețele de sârmă pentru îngrădirea

curților de fazan, păduri, vii, grădini de
poame, curți, parcuri și curți de galțe,
ciururi de pământ și nisip

ștergătoare de picioare din sârmă
cu un cuvânt tot felul de obiecte de sârmă
somiere elastice de sârmă și zițuri elastice de
sârmă de oțel. Grilagiurile făcute după model
sunt ieftine și întrece toate grilagiurile prin trăi-
nicie și practicitate.

EISELE JÁNOS, Arad.

Depozit de articole de Norinberg, articole de podoabă, modă de bărbați.

PENTRU SEZONUL DE PRIMĂVARĂ, PREȚURILE CELE MAI IEFTINE.

Au sosit cordoane de femei, copii și fete, moda cea
mai nouă, pălării pentru bărbați și copii,
albituri, cravate, manjete, gulere, asortiment bogat.

Mince (lopde), jucării de copii, ouă de Paști, stropitori
de calitate cea mai bună, prețuri ieftine. Pro-
bați numai odată și vă veți convinge.

Gramofonele cele mai bune și plăci se pot cumpăra cu scăzământ la prețuri.

O cumpărare de probă va convinge pe orișicine despre asta.

Rog binevoitoare atenție:

Eisele János.

„LA PAPAGALUL VERDE“ vis-à-vis cu statua st. treim.

PARDESIURI pentru dame, fete și copii

precum

BLUZE de toate fasoanele

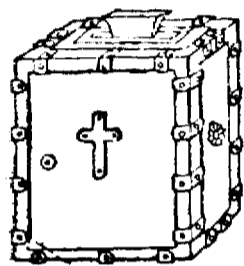
se vând

cu preț ocazional neobișnuit de mic

IN VEGINĂTATEA depozitului furnisorului de curte cesar reg. Neumann M.

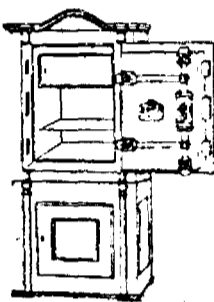
AVIZ!

Subsemnatul, cumpărând prima fabrică transilvană de casse de fier și oțel

care dau deplină garanție.

priv. ces. și reg. a dlui G. Öszy, îmi iau voie a aduce la cunoștința prea on. public, că în fabrica mea se eșecută **CASSE** și după tot felul de mărimile din cel mai bun material posibil. Cassele de fier și oțel panterate se eșecută după cele mai nouă sisteme engleze și americane sigure contra focului și spargerei pentru

— Mare depozit de —

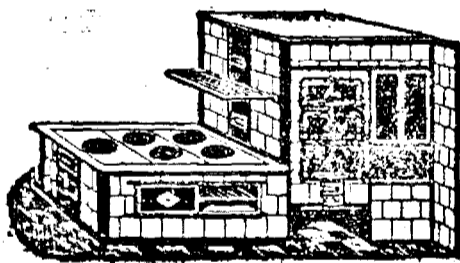
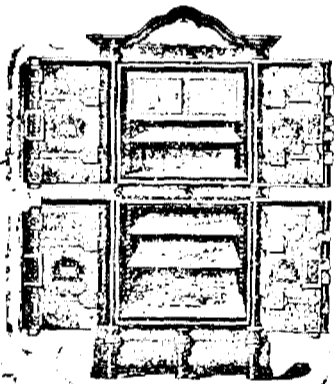
mașini de gătit (sparchert)

din fer, tinichea, precum și din cele mai fine olane de porțelan.

Neîntrecute în trănicio și executare elegantă, construcție adevărată.

PRIMELE REFERENȚE

Pentru orice mașină de gătit (sparchert) cumpărată dela mine garantez mai mulți ani.

Atrag atenția onor. public interesat a nu confunda fabricatele mele cu alte fabricate, făcute din material s l a b și prin urmare fără valoare.

Totodată rog pe prea onoratul public pentru binevoitorul sprijin, ca român semnez

cu distinsă stimă:

E. Purece

fabricant de casse, și sparcherturi

SIBIU (Nagyszeben), Rosenangergasse nr. 9.

Colonia agricolă **HÁMORY** de oțoi de vie din Arad

liferează

soiu curat oțoit pe Riparia-Portalis, de prima calitate, oțoi de rădăcină bogată pentru vin și delicată în calitate cea mai bună — și

oțoi de vie

precum și mlădițe de vie cu rădăcină Riparia Portalis în ori ce cantitate.

Deslușiri detaliate despre prețuri poți primi bucuros

în casa de sub nrul 3 din strada Deák Ferencz.

Telefon: 229.

Telefon: 229.

Preoții și învățătorii primesc 5% rabat din prețuri.

LISKAI JÁNOS

turnătorie de obiecte de bronz, aluminium, aramă argint și firme.

Kolozsvár, Honvéd u, 36.

Pe lângă prețuri estine se fabrică numere de uși, inser pții de uși, table pentru medici și avocați, execuția cea mai frumoasă.

Mai departe se fac embleme turnate și garnituri de morminte, galvanoplasice și clișeuri după fotografii sau desemn.

Comande din provincie se execută prompt și exact!

Au sosit noutăți de primăvară!

Întorcându-mă din călătoria mea pentru târgueli, aduc la cunoștința onoratului public, că

mi-am asortat din nou prăvălia mea de mode pentru dame și domni.

Stofe negre și colorate pentru costume, de lăinuri frumoase franceze, zefire englezești pentru bluze, cretoane, voiluri, stofe pentru haine de case și negligouri, toiluri colorate, picheturi. Mare asortiment în mătăsuri pentru rochii și bluze. Mai departe dantele, aplicații și șireturi de garnitură, panglici șinè, cordoane de mătăsă și de elastic. Pânză de bumbac și de ață. Albituri pentru dame și bărbați, ștergare, garnituri de cafea și de damast. Covoare, perdele, coveturi de pat și de masă stoffe de mobilă și mai multe articoli care nu se pot înșira aici.

Ciorapi lucrați de robi pentru dame, bărbați și copii.

Cu toată stima:

George Jancovici,

Arad, Strada Forray 2.

Principiu: folos puțin și mare circulație.